

REALITZACIÓ DE CAMPANYES DE SENSIBILITZACIÓ QUE INCORPORIN INCENTIUS DIRECTES PELS USUARIS. EXEMPLE D'IMPLEMENTACIÓ

Desenvolupament del projecte Reciclos a Catalunya

Descripció

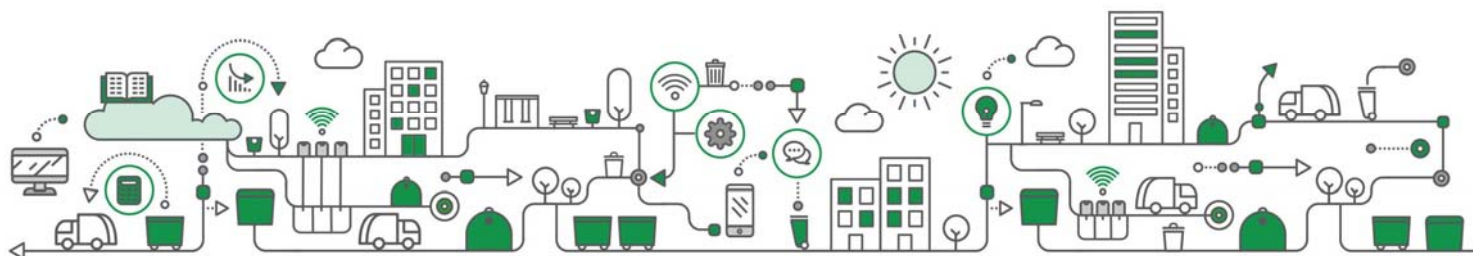
Reciclos és un sistema de devolució i recompensa (SDR) impulsat per Ecoembes que, mitjançant una webapp pel telèfon mòbil, premia amb "Reciclos" (punts a bescanviar per incentius) a aquells usuaris que dipositen les seves llaunes i ampolles de plàstic als contenidors grans localitzats a la via pública. Aquesta recompensa és acumulativa i, un cop obtinguts els "Reciclos" necessaris, es tradueix en incentius sostenibles i socials per premiar el compromís dels ciutadans amb el medi ambient i la seva comunitat. L'objectiu principal és fomentar la recollida selectiva i reconèixer l'esforç dels ciutadans per tenir cura del medi ambient.

Figura 1. Logotip del sistema de devolució i recompensa (SDR) impulsat per Ecoembes Font: <https://www.reciclos.com/cat/>, 2021.

El projecte va néixer l'any 2019 a TheCircularLab, un centre d'innovació d'Ecoembes, localitzat a Logronyo i especialitzat en economia circular i en el desenvolupament de millors pràctiques en l'àmbit dels envasos lleugers i del seu posterior reciclatge, amb l'objectiu d'adaptar als nous temps el model de reciclatge implantat a l'Estat fa 20 anys.

La primera prova pilot a Catalunya es va dur a terme al desembre de 2018 a la comarca de Pla de l'Estany i, posteriorment, al juliol de 2019, es va fer extensiva a d'altres municipis catalans (Sant Boi de Llobregat, Granollers i Igualada), a universitats (Universitat Politècnica de Catalunya i Universitat Rovira i Virgili) i a l'Hospital Germans Trias i Pujol. Les proves pilot van comptar amb la col·laboració de la Generalitat de Catalunya i avui en dia està disponible

per a més d'un milió de ciutadans catalans. A més a més, està present a alguns municipis de la Comunitat de Madrid, Andalusia, Galícia, Aragó, Múrcia, La Rioja i les Illes Balears. Es preveu que durant aquest 2021 s'arribi a tots els territoris a nivell estatal.

En la mateixa línia, cal destacar que també existeixen màquines situades en llocs d'alta aflluència de persones (estacions de ferrocarrils, aeroports, universitats, etc.) i que tenen la mateixa funcionalitat que els contenidors situats a la via pública.

Figura 2. Màquina de Reciclos pel reciclatge de llaunes i ampolles situada en localitzacions concorregudes (esquerra) i contenidor d'envasos lleugers equipat amb codi QR (dreta) Font: Ecoembes i TheCircularLab, 2020.

Figura 3. Procés d'escaic per poder aconseguir Reciclos a l'hora que es reciclen envasos lleugers Font: TheCircularLab i Ecoembes, 2021.

Per poder fer servir la webapp, l'usuari s'ha de donar d'alta al sistema de Reciclos i posteriorment ja pot fotografiar el codi de barres de les seves llaunes i ampolles de plàstic. Per evitar el frau, Reciclos té una connexió amb un software que permet llegir els codis de barres i identificar de quin tipus d'objecte es tracta. Així mateix, el sistema pot identificar l'envàs mitjançant reconeixement d'imatges quan el codi de barres és il·legible o no en disposa.

Un cop escanejats els codis, l'usuari pot accedir a la secció "reciclar" dins de la webapp, on pot trobar el cubell virtual amb totes les ampolles i llaunes de begudes que ha escanejat. A més a més, l'usuari pot veure quins envasos i residus escanejats són vàlids, així com aquells que no ho són o que encara estan essent revisats.

Per obtenir els punts "Reciclos", l'usuari ha de buidar el "cubell virtual". Per fer-ho, ha d'apropar-se al contenidor groc més proper a la seva ubicació i escanejar el codi QR instal·lat al contenidor físic. Els contenidors estan geolocalitzats per verificar que s'han tirat les llaunes i ampolles al contenidor. Un cop escanejat, l'usuari obté els seus Reciclos, que pot bescanviar per incentius individuals seleccionats per l'ens local, de tipus mediambiental i/o social (com, per exemple, descomptes en el transport públic, mobilitat de baixes emissions, donacions a ONGs o a projectes de desenvolupament comunitari i per participacions a sortejos mensuals), que es canvien amb una periodicitat de 3-4 mesos.

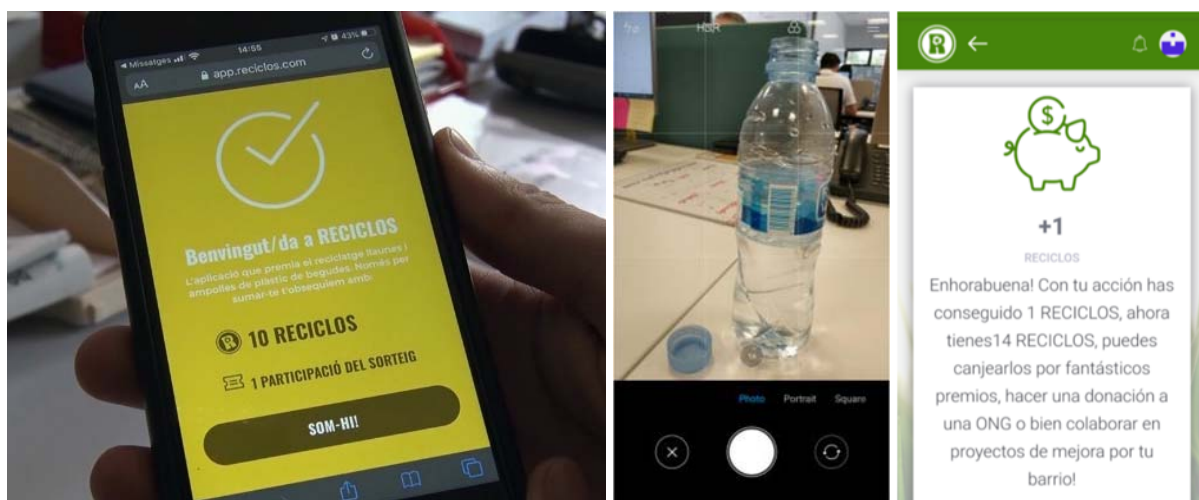

Figura 4. Interfície de la webapp de Reciclos Font: Ecoembes i TheCircularLab, 2020.

Els Reciclos es gestionen mitjançant tecnologia Blockchain. Aquesta tecnologia permet fer transaccions segures entre persones de tot el món sense necessitat d'intermediaris. En aquest cas concret, els punts "Reciclos" funcionen com un token, que és un objecte similar a les monedes però que no té valor de curs legal i que pot ésser bescanviat per participacions en sortejos o donacions a projectes col·lectius.

Adicionalment, cal destacar que, abans de l'inici de les diferents proves pilot, es van dur a terme diverses campanyes informatives per donar a conèixer el funcionament de la webapp i resoldre qualsevol dubte que pogués sorgir per part dels ciutadans. A aquestes campanyes informatives les van succeir d'altres enfocades a la tercera edat i tallers a diversos centres educatius.

Figura 5. Mapa amb els contenidors per envasos lleugers equipats amb el codi QR a Sant Boi de Llobregat (esquerra) i campanya informativa sobre el funcionament del nou servei de Reciclos l'any 2019 a Sant Boi de Llobregat (dreta) Font: Sant Boi Info, 2020.

Resultats

El programa Reciclos es va començar a implantar a Catalunya al novembre de 2019 i durant el primer any de servei, es van generar al voltant de 195.727 Reciclos que els ciutadans han pogut bescanviar per una gran varietat d'incentius.

Es preveu el desenvolupament del projecte Reciclos a d'altres indrets del territori català i no es descarta ampliar el sistema a d'altres residus, això no obstant, encara no està planificat.

